

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina
Zborovská 3, 586 01 Jihlava**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-1568/24-J
Sp. zn. ČŠIJ-S-303/24-J

Název	Základní škola EQ
Sídlo	č.p. 61, 582 57 Lípa
E-mail	info@zs-eq.cz
IČO	08 955 263
Identifikátor	691 014 035
Právní forma	spolek
Zastupující	Bc. Lucie Pešková
Zřizovatel	Rodiče pro moderní vzdělávání z. s.
Místo inspekční činnosti	Kyjovská 3187, Havlíčkův Brod
Inspekční činnost na místě	13. – 15. 11. 2024

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti je v souladu s § 174 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů:

písm. b) zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušného školního vzdělávacího programu,

písm. c) zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem.

Inspekční činnost byla provedena na žádost podle § 174 odst. 7 školského zákona.

Charakteristika

Základní škola EQ (dále škola) vykonává činnost základní školy a školní družiny. V době inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 25 žáků ve třídách 1. až 5. ročníku. Zařazení žáků do tříd je pouze administrativní, žáci si v průběhu výuky vybírají z nabízených aktuálně připravených aktivit a účastní se jich v různě vytvořených skupinách. Jeden žák má speciální vzdělávací potřeby a je vyučován podle individuálního vzdělávacího plánu. Ve školní družině bylo 23 účastníků. Dalších 10 žáků školy se ve školním roce 2024/2025 vzdělávalo formou individuálního vzdělávání a jedna žákyně plní povinnou školní docházku v zahraničí. Škola deklaruje užívání kombinace různých pedagogických směrů (Intuitivní pedagogika a hry, Montessori pedagogika, projektové vyučování, Čtením a psaním ke kritickému myšlení) a dalších principů s cílem podpory sebeřízeného vzdělávání.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelce školy, která je ve funkci druhým rokem, se spolu s pedagogy tzv. průvodci postupně po malých krůčcích daří částečně naplňovat vize a koncepční cíle, které vycházejí ze vzdělávací strategie svobodných demokratických škol. K základním hodnotám patří sebeřízené vzdělávání, kdy je přenášena odpovědnost za vzdělávání na žáky, a spolurozhodování, při němž se žáci podílejí na celkovém chodu školy, včetně tvorby pravidel a jejich uplatňování. Pedagogové se s tímto konceptem ztotožňují. Některé stanovené cíle ale nemají vytyčené podmínky pro jejich dosažení, např. nastavení kontrolních a hodnotících mechanismů. Nedostatky v kontrolní činnosti se promítají i do oblasti kvality dokumentace školy z hlediska její úplnosti a doložitelnosti. V průběhu inspekční činnosti byly některé dílčí nedostatky odstraněny.

Od minulé inspekční činnosti byl zaznamenán pozitivní posun ve vedení dokumentace, zavedený systém se s pomocí mentora vylepšuje. Příležitostí ke zlepšení je nyní soustředit se na obsahovou stránku dokumentů, hledat z pozice alternativní školy jejich optimální funkční znění a naplňování.

Problematické je personální zabezpečení výuky, pedagogický sbor se často mění a zahrnuje většinou pedagogy, kteří nesplňují podmínky odborné kvalifikace pro základní vzdělávání.

Ředitelka školy i ostatní pedagogové si doplňují teoretické pedagogické dovednosti účasti na seminářích či samostudiem (v oblasti Montessori pedagogiky, nenásilné komunikace, projektové výuky, matematiky Hejného, k rozvoji kreativity ve vzdělávání i workshopy s odborníky na svobodné vzdělávání). Všichni pedagogové usilují o partnerský přístup k žákům. Nabyté poznatky, stejně jako další zkušenosti, učitelé sdílí s ostatními při každodenních osobních setkáních či při společných poradách, ve výuce je uplatňují různou měrou. Odborné otázky spojené s pedagogickým procesem jsou řešeny většinou ústně, bez písemných záznamů. Ve využívání nastavených pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu, byly shledány nedostatky při jejich využívání v praxi.

Účinnost pedagogického procesu ředitelka podporuje otevřeným způsobem jednání se všemi hlavními aktéry vzdělávání, kontrolním činnostem pro získání celkové zpětné vazby o průběhu a výsledcích vzdělávání se věnuje neplánovitě, hospitační činnost je prováděna nahodile. Zpětná vazba vyučujícím byla v loňském školním roce předávána ústně při vzájemné spolupráci či při výuce, což omezovalo přijímání účinných opatření týkajících se efektivity organizace a průběhu vzdělávání. Pedagogická rada řeší organizační a provozní záležitosti, nezabývala se plánováním a zařazováním metodických postupů,

hospitačními a kontrolními zjištěními vztahujícími se k realizaci školních vzdělávacích programů, analýzou výsledků vzdělávání a plánováním opatření na základě těchto zjištění.

Materiální podmínky školních prostor (učebna, sociální zařízení a pronajatá tělocvična) tvořily základní zázemí pro realizaci základního i zájmového vzdělávání. Škola nedisponuje žádnou odbornou učebnou. Pracovní činnosti, výchovy, přírodovědná témata jsou také účelně realizovány částečně ve venkovních prostorech.

Pro školu je stěžejní prohlubování spolupráce s rodičovskou veřejností. K setkávání se zákonnými zástupci dochází často a je možné operativně sdělovat potřebné informace v obou směrech. Rodiče využívají pozvánky školy k účasti na společných akcích. Partnerství se školami stejného zaměření je zastřešováno členstvím v Asociaci svobodných demokratických škol. Spolupráce s řadou organizací v místě a regionu je podporována se zřetelem k rozvoji osobnosti žáků.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Výuka začínala tzv. ranním infokruhem, při kterém byly žákům pedagogy představeny denní aktivity, ze kterých si dle zájmu volili nabízené činnosti. Také byl pravidelně zařazovaný tzv. sněm, aby žáci mohli navrhnout témata a aktivity, které by chtěli zařadit do výuky. Nastavená pravidla podporovala vzájemnou komunikaci, diskuzi, toleranci a respekt. Ze sledovaného průběhu vzdělávání vyplynulo, že přínosem tohoto přístupu a nízkého počtu žáků ve třídě je vytváření příjemného pracovního prostředí a přátelských vztahů mezi všemi aktéry vzdělávání. Pedagogové využívali propojení informací s reálnými situacemi. Charakteristickým rysem průběhu vzdělávání byla vlídná a vstřícná atmosféra ve třídách a připravená vzdělávací nabídka činností. Empatický přístup všech vyučujících měl výrazně pozitivní dopad především na sociální učení a přátelské vzájemné vztahy mezi žáky a pedagogy. Žáci dodržovali nastavená pravidla.

Pozitivní atmosféra vytvářela klidové učební prostředí. Vzájemně se nerušili a respektovali zavedená pravidla, měli možnost pracovat kdekoli v třídě, někdy i v jejich přilehlých prostorách (herně, chodbě). Sledovaná výuka měla odlišnou úroveň vzdělávání. Vhodně strukturovaná hodina s důrazem na úvodní motivaci, využití odpovídajících metod, které podporovaly zájem žáků o probírané učivo a naproti tomu hodina čistě individualizovaná, kdy se učitel věnoval jednomu žákovi a ostatní si hráli nebo se nudili. Kvalitu vzdělávacího procesu ve většině sledovaných hodin snižovaly metodické a didaktické nedostatky nekvalifikovaných průvodců. Náročnost učiva většinou neodpovídala věku a schopnostem žáků (žáci si nevybírali úkoly odlišné náročnosti), chybějící diferenciací zadávaných úkolů dostatečně nepodporovala různou úroveň dovedností žáků, studijní potenciál jednotlivců tak nebyl vždy efektivně využit.

Produktivitu vzdělávání v části hodin snižovaly některé méně účinné didaktické postupy a dílčí metodické nedostatky, nedostatečné zařazování promyšlených vzdělávacích strategií zaměřených na řešení problémových úloh, rozvoj kritického myšlení. Dominující postavení učitele, menší pestrost metod a střídání činností vedly k pasivitě jednotlivců a nerovnoměrnému zapojení některých žáků do vyučování.

Žáci prvního ročníku neměli prostor pro rozvoj grafomotoriky a počátečního psaní, zrakové diferenciací, početních představ či řečových dovedností. Rovněž tak nebyl vytvořen dostatečný prostor pro souvislejší slovní projev či systematickou práci s textem i různými informačními zdroji.

Během inspekční činnosti nebyla v dopoledních blocích vidět kooperativní výuka podporující sociální kompetence žáků nebo žakovská diskuse podporující učení a prohlubování poznatků. Žáci převážně nebyli vedeni k samostatnému objevování poznatků a hledání řešení.

Didaktickým nedostatkem byl většinou chybějící či nedostatečný závěr vyučovací hodiny, jenž by vedl ke společnému shrnutí důležitých poznatků, zhodnocení průběhu vzdělávání, vzájemnému hodnocení žáků a ověření stanoveného cíle.

V závěrech bloků bylo začleňováno sebehodnocení žáků. Jeho obsah však nebyl ve většině případů dostatečně konkrétní a účelný, aby si žáci uvědomovali souvislosti o pokroku svého učení a učitelé dostali kvalitní zpětnou vazbu využitelnou pro další individualizaci nebo diferenciaci vzdělávacích cílů.

Zájmové vzdělávání bylo zaměřeno především na psychohygienické potřeby žáků po ukončení výuky. Nabízené aktivity umožňovaly žákům aktivně odpočívat, relaxovat, věnovat se herním aktivitám nebo se zapojit do sportovní činnosti na pronajatém hřišti, které je součástí areálu školy.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Informace o vzdělávání jsou zákonným zástupcům spolu s žáky oficiálně poskytovány dvakrát ročně na tzv. tripartitách. Mohou si také domluvit individuální konzultace. Hodnocení pedagogy vychází zejména ze subjektivního sledování individuálních osobnostních, vědomostních i dovednostních specifík jednotlivých žáků. Hodnotí se volba způsobu práce, komunikace a jen částečně je hodnoceno dosahování očekávaných výstupů. Každý žák si také vede vlastní portfolio, které do jisté míry dokladuje jeho individuální pokrok. Dílčím nedostatkem je skutečnost, že žakovské portfolio, o jehož obsahu rozhodují žáci sami, není doplněno další formou, kterou by pedagogové mohli doložit aktuální úroveň zvládnutí povinných výstupů. Nově zakládané karty pokroku nemají zatím vypovídající hodnotu. Celková četnost a postupy hodnocení výsledků vzdělávání včetně získávání podkladů pro hodnocení zejména u mladších žáků neumožňují průběžné včasné odhalování výukových obtíží a následné informování zákonných zástupců. Hodnocení žáků v denním vzdělávání na vysvědčení má slovní podobu, která je aktuálně preferována. Rezervy se vyskytují ve využívání stanovených pravidel pro hodnocení, což omezuje objektivitu hodnocení žáků vzdělávaných v denním i individuálním vzdělávání.

Škola se prozatím nezabývala celkovým hodnocením vzdělávacích výsledků žáků, programově nepodporuje soutěžení ani srovnávání žáků navzájem. Tím zdůvodňuje, proč se nepodrobuje srovnávacím testům a její žáci se neúčastní vzdělávacích soutěží. Škola dosud nemá ani žáky končící povinnou školní docházku. Vzhledem k tomu nejsou k dispozici údaje umožňující posoudit relevanci používaného hodnocení. Aktuální nastavení hodnocení má nedostatky především v propojení výrazně individualizované výuky s prokazatelným plněním očekávaných výstupů pro jednotlivá období, neboť toto propojení není ve školním vzdělávacím programu školy specifikováno. Tato skutečnost omezuje systematické sledování skutečně dosahovaných celkových výsledků v průběhu vzdělávání.

Činnost školního poradenského pracoviště je koordinovaná ředitelkou školy jako výchovnou poradkyní. Pro případ potřeby zajistit podporu integrovaným žákům má nastavena základní pravidla. Preventivní programy škola pořádá zejména ve spolupráci s externími institucemi,

průběžně realizuje obsah preventivního programu v rámci výuky nebo dalších školních aktivit.

Závěry

Vývoj školy

- Zavedení karet pokroku.
- Výrazná individualizace vzdělávání.

Silné stránky

- Dobré prosociální vztahy, aktivní týmová spolupráce, kolegalita a vzájemný respekt ovlivňují příjemné psychosociální prostředí školy. (3.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Nedostatečná kontrolní a hospitační činnost, nejsou v dostatečné míře vyvozována konkrétní doporučení ke zkvalitnění vzdělávání. (2.1)
- Pedagogové nevyužívají dostatečné spektrum metod a forem práce. (4.2)
- Menší využívání a zařazování kooperativních forem, které by podporovaly spolupráci žáků. (4.2)
- Nedostatečné plánování s ohledem na potřeby každého žáka. (4.3)
- Znatelné rozdíly v poskytované zpětné vazbě a kvalitě podpory vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků. (5.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Dbát na větší efektivitu kontrolního systému, hospitační činnost zaměřit na respektování doporučení ke vzdělávání žáků.
- Ve větší míře se zaměřit na vhodné metody a formy práce.
- Zlepšit systém uvádění nových pedagogů, efektivní a kvalitní zapojení do vzdělávacího procesu.
- Zefektivnit práci s výsledky vzdělávání žáků, výsledky žáků systematicky analyzovat v rámci předmětových skupin, ke zjištění přijímat adekvátní opatření a hodnotit jejich účinnost.

Pro účely zvýšení dotací právnická osoba vykonávající činnost školy dosahuje výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání ŠVP ZV – EQ, platnost od data 1. 9. 2020, aktualizováno 1. 9. 2023
2. Školní vzdělávací program pro školní družinu při ZŠ EQ, platnost od 1. 9. 2020, aktualizace 1. 9. 2024
3. Výpis z rejstříku školských právnických osob, ze dne 6. 11. 2024
4. Zápisy z pedagogické rady, školní rok 2024/2025
5. Rozvrh přímé pedagogické práce učitelů, školní rok 2024/2025
6. Dokumentace k doložení kvalifikace pedagogických pracovníků
7. Hospitační záznamy ve školním roce 2024/2025
8. Elektronicky vedená třídní kniha pro školní rok 2024/2025
9. Karta učebního pokroku žákyně, školní rok 2024/2025
10. Dokumentace k individuálnímu vzdělávání
11. Výroční zpráva, školní rok 2023/2024
12. Minimální plán prevence, školní rok 2024/2025
13. Zápis z jednání, ze dne 15. 11. 2024

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Dana Müllerová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Ing. Václav Čech, školní inspektor

Bc. Bohuslava Dvořáková, kontrolní pracovnice

6. 12. 2024